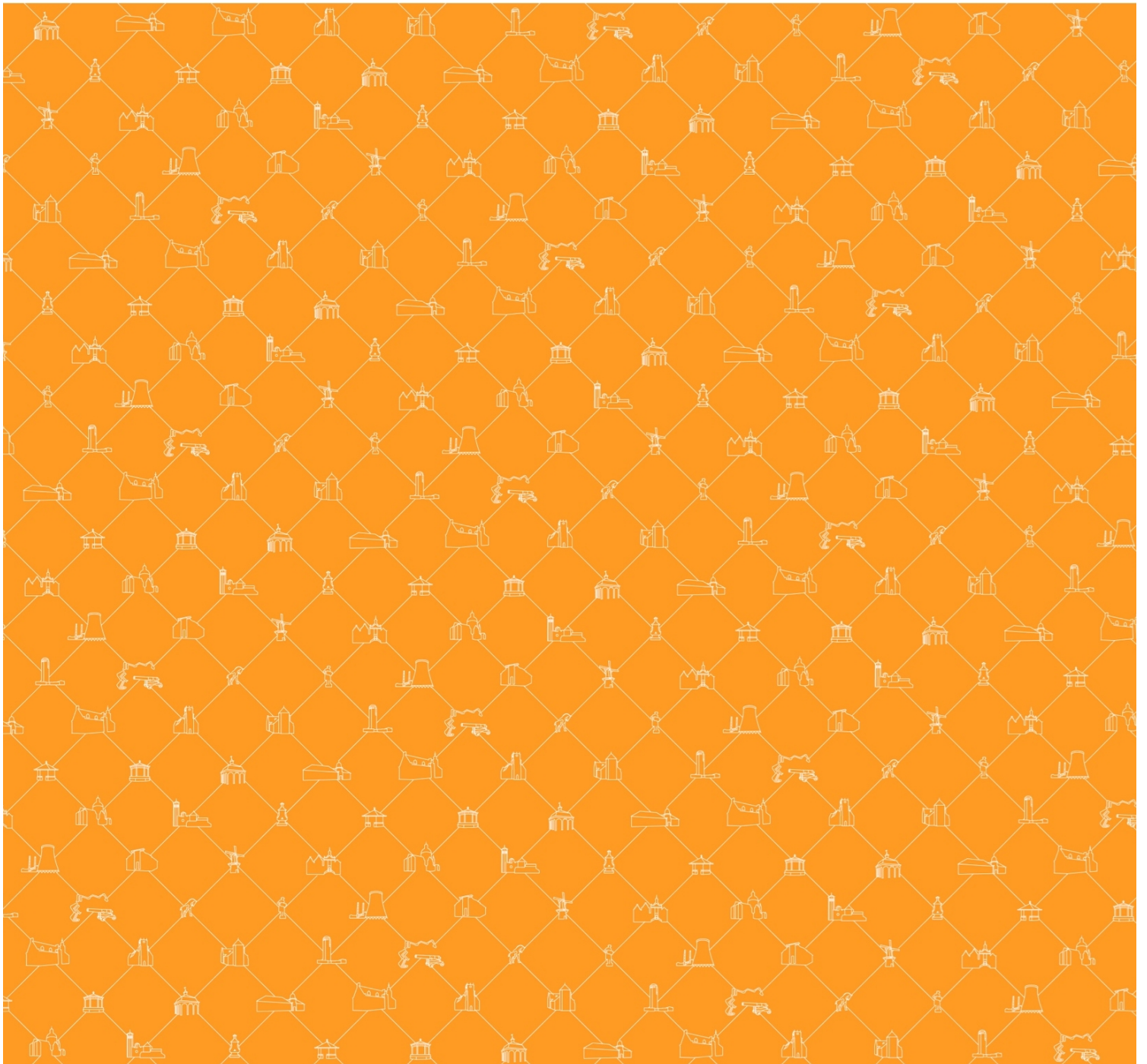

Voorwoord

Voorwoord jaarstukken 2022

Met genoegen bieden wij u de jaarstukken 2022 aan. Hierin leggen wij verantwoording af over het in 2022 gevoerde beleid en de daarbij behorende financiële resultaten. Het was een jaar met verschillende ontwikkelingen die van invloed zijn geweest op de behaalde resultaten.

Corona

De afgelopen jaren heeft de Coronacrisis een behoorlijke impact gehad op de hele maatschappij. Begin 2022 zijn de laatste beperkende maatregelen los gelaten waardoor de samenleving weer op gang kwam. Dat neemt niet weg dat we in 2022 nog steeds te maken hadden met na-ijleffecten.

De oorlog in Oekraïne

Waar we enerzijds het dagelijkse leven weer konden oppakken na Corona volgde anderzijds vrijwel onmiddellijk de uitbraak van de oorlog in Oekraïne, waarvan de effecten ook veel invloed op ons dagelijks leven hadden en hebben.

De oorlog zorgde voor een enorme stroom van vluchtelingen. Geertruidenberg heeft hierin doortastend gehandeld door eerst opvang in de Schattelijn te organiseren en later in het Hoge Veer. Hierin is niet alleen door de gemeentelijke organisatie veel tijd en energie gestoken; we hebben ook veel hulp en ondersteuning ontvangen vanuit de samenleving. Gelukkig hebben we kunnen laten zien dat wij, als organisatie en als gemeenschap, hiermee veerkrachtig en creatief om kunnen gaan.

De keerzijde van deze extra inzet is dat we moeten constateren dat ook een aantal zaken niet of niet volledig zijn gerealiseerd. In het jaarverslaggedeelte van deze jaarstukken wordt hierop, bij de toelichting in de programma's, ingegaan. Overigens werd de uitvoering van onze voornemens ook bemoeilijkt door de krappe arbeidsmarkt.

Bovendien zorgt de oorlog in Oekraïne ook voor een financiële en sociale impact op onze inwoners en ondernemers. Wij sluiten onze ogen daar niet voor. De toekomst is onzeker en de hoge inflatie en enorm gestegen energietarieven en kosten voor levensonderhoud raakten en raken hen diep.

Gemeenteraadsverkiezingen en formatie

2022 was een verkiezingsjaar. Dat brengt met zich mee dat in het begin van het jaar is ingezet op het realiseren en afronden van de afspraken uit het raadsprogramma 2018-2022.

In de laatste raadsvergadering voor het zomerreces heeft de gemeenteraad het coalitieakkoord 2022-2026 "Eén gemeenteraad voor drie kernen" besproken. In verband met het verloop tot de installatie van het nieuwe college en het aansluitende reces is het niet haalbaar geweest om al voor de begroting 2023 te komen tot een collegeakkoord met een financiële onderbouwing. Zoals in het coalitieakkoord al was aangekondigd, is de begroting 2023 daarom in de basis zonder nieuw beleid opgesteld.

Na het zomerreces is het college het coalitieakkoord gaan uitwerken in een collegeakkoord. Naast de wettelijke taken vormen de maatschappelijke opgaven hiervoor de basis. Deze opgaven zijn uitgewerkt in het collegeakkoord en daarbij behorende eerste begrotingswijziging die eind december 2022 door het college zijn aangeboden aan de gemeenteraad en waarover in februari 2023 is besloten.

Fors overschot maar voorzichtigheid blijft troef

Het boekjaar 2022 laat ten opzichte van de begroting een fors overschot zien. Wij benadrukken echter dat financiële behoedzaamheid cruciaal blijft.

De opheffing van de reisbeperkingen in verband met Corona, de oorlog in Oekraïne en het recent opgelaaide conflict in Soedan zorgen voor een enorme verhoging van de instroom van vluchtelingen, asielzoekers en na-reizigers. Onze gemeente levert een eerlijke bijdrage aan de opvang en huisvesting van deze mensen.

Daarnaast zorgen deze conflicten voor wereldwijde spanningen en een prijsopdrijvend effect voor voedsel, energie, grondstoffen, halffabricaten en eindproducten, de daarmee samenhangende looneisen en leidt de stijgende rente tot forse toename van de kapitaallasten.

De zakken van de Rijksoverheid blijken inmiddels niet meer even “diep” te zijn als die bij aanvang van de Corona-crisis. De algemene uitkering zal door het trap-op-trap-af-systeem negatief worden beïnvloed door de bezuinigingen die in het vooruitzicht zijn gesteld door het Rijk dat inmiddels ook heeft laten doorschemeren dat het zogeheten ravijn als gevolg van de terugkeer van de opschalingskorting binnen de algemene uitkering per 2026 niet, althans niet geheel, zal worden gecompenseerd. Het mogelijke negatieve effect daarvan voor onze gemeente kan oplopen tot € 1.750.000 per jaar.

Al met al blijven wij voor 2023 en verdere jaren grote risico's zien waarvan de gevolgen voor de financiën van de gemeente en/of van de door haar gesubsidieerde instellingen / verbonden partijen nog nauwelijks te overzien zijn, onder meer met betrekking tot:

- de na-ijleffecten van de Coronacrisis voor personen, instellingen en verenigingen;
- de toenemende inflatie en de stijgende rente en de effecten daarvan voor:
 - de investeringsplannen; denk onder meer aan scholen en MidZuid
 - de onderhoudsplannen; denk onder meer aan gebouwen, wegen en infrastructuur
 - het beroep op bijzondere bijstand
 - het beroep op schuldhulpverlening
- de energielasten
- de CAO-ontwikkelingen
- de opvang, huisvesting, inburgering, scholing en/of zorg voor vluchtelingen, asielzoekers, statushouders en spoedzoekers
- de toename van de noodzakelijke budgetten voor het sociaal domein als gevolg van meer vraag en loonkostenontwikkeling en/of de onhaalbaarheid van de door het Rijk ingerekende bezuinigingen.

Bij het vorenstaande zijn we grotendeels afhankelijk zijn van wereldwijde en landelijke ontwikkelingen waarop we zelf nauwelijks invloed kunnen uitoefenen. Het is niet ondenkbeeldig dat we om tegenvallers op te vangen incidenteel een beroep op de algemene reserve zullen moeten. De druk op onze reservepositie blijft dus onverminderd hoog.

